

A világhírű magyar fotográfus születésének 100. és halálának 60. évfordulója alkalmából emlékeztek Capa életéről és munkásságáról a Művelődési Házban.

A maroknyi érdeklődő hamar betöltötte az esemény nagyságához képest igencsak szűk termet, a Művelődési Ház előtéri galériáját. Így, aki pontosan érkezett, már állóhelyet sem kapott.

A kitartóbb Capa-rajongók a színház előteréből, a nyitott ajtón keresztül leshették az eseményt.

A szervezők sajátosan értelmezték a „kiállítás” fogalmát, ugyanis aki Capa munkásságából szeretett volna testközelből látni néhány nagyítást, az feleslegesen érkezett. A terem két oldalán „roll up”-okra nyomtatott Capa képek, idézetek, és egy-egy időszak rövid leírása fogadott.

A jóindulattal kiállításnak is nevezhető tárlatot **Lakatos Mihály**, a Balassi Intézet sepsiszentgyörgyi fiókjának igazgatója nyitotta meg, aki néhány oldalas bevezetőjében Capa életét foglalta össze, hogy ráhangoljon

Kékesi Attila

Közel Capához

című dokumentumfilmjére.

Lakatos beszédének kivonataért [kattintson ide](#) .

Robert Capa, a magyarországi születésű, franciaországi emigráns, a második világháború egyik legnagyobb fotósja. A halál kimérévítése

Az elmesélésekből megtudhattuk, hogyan lett egy budapesti baloldali szimpatizáns ifjúból világhírű fotós, avagy Friedmann Endréből Robert Capa. És hogyan történhet meg, hogy egyik leghíresebb képének, *A milicista halálának* keletkezési körülményei máig tisztázatlanok: valódi vagy megjátszott a kép.

A hitelesség mellett szól – ecseteli egykori munkatársa –, hogy a kép készültének napján egyetlen katona halálát jegyezték, akit később fivére azonosított. Továbbá az alakulat parancsnoka sajátos lőszertáskát varratott az egységének, ami szintén jól kivehető a felvételen.

John Morrison, a Life egykori képszerkesztője azt is elmeséli, hogyan vesztek el Capa legjobb képei a D-Napról, a normandiai partraszállásról.

A szerkesztőségbe megérkezett negatívok annyira jók voltak, hogy Morrison sürgetni kezdte az előhívást, hogy minél hamarabb leközölhessék a magazin oldalain, a laboránst többször is ösztökélte.

Néhány perccel később a képek kidolgozásával foglalkozó ifjú **Dennis Banks** zokogva rohant Morrison irodájába: „Capa filmjei tönkrementek”.

A laboráns annyira sietett, hogy becsukta a fából készült tároló ajtaját, amelyben a filmek száradtak, és azok a szellőzés hiánya miatt tönkrementek. Morrison átnézte a négy megrongálódott tekercset, és végül 11 szemcsés képet sikerült megmentenie, amelyekről a világ megismerhette a partraszállás körülményeit.

Kutyára dér

A békepárti Capa, ha nem a háború kegyetlenségeit örökítette meg, akkor leginkább Párizsban szeretett lenni.

Itt gyakran kávézóknak és vendéglőkben mutatkozott, leginkább a kor nagy alkotóival. Bár a legnagyobb magazinnak készített fotóriportokat és elismert fotós volt, gyakran a rokonainak kellett pénzzel kisegíteniük, mert még élelemre sem telt neki.

A világ legjobb fényképészeiből összeállt Magnum fotóügynökség alapító tagja ugyanis jó üzleti

érzéssel rendelkezett, a pénzt meg tudta szerezni, de megtartani nem. A jóképű sármőr életművész is volt egyben, imádta a szerencsejátékokat és a luxust sem vetette meg.

Capa rokona, egy idős néni azt is elmeséli, hogy a fotográfus szomszédjában volt egy gazdag hölgy, aki kutyájának rendszeresen az ajtó előtt hagyta az ennivalót, és csodálkozott, hogy az eb mégis folyton éhes. Bob, ahogy közeli ismerősei nevezték a fotóriportert, felfalta az ételmaradékokat.

Egy félrelépés vitte el

Miután több háborús övezetből szerencsésen visszatért, barátai tiltakozása ellenére elvállalta, hogy Indokínába menjen a francia gyarmati harcokról tudósítani.

Amikor a francia ezreddel a táborba igyekeztek, feltartották őket, addig Capa felugrott a közeli dombra, hogy képet készítsen. Vesztére egy taposóaknára lépett, és azonnal meghalt.

Az amerikai hadsereg az arlingtoni katonai temetőben biztosított számára sírhelyet, de édesanyja ebbe nem egyezett bele, mert nem akarta, hogy békeparti fia katonák közt nyugodjék.

A New York állambeli Amawalk Friends Cemeteryben temették el, a temetését John Morrison szervezte meg.

A filmben még számos Capa-történetet hallhatunk első kézből, amelyek kiválóan és hitelesen mutatják meg a fényképész életének emlékezetes eseményei mellett a kor szellemét is.